

8TAD VASARNAP.

az buzát-is ki szaggatnátok véle egygút. Hadgyátok egygút nóni mind a kettőt az aratásnak ideieig: es az aratáskor imezt mondom az aratóknak: Gyúiczétek egybe először az konkolt, es kőffetek keuébe, hogy meg égetessenek: Az buzát kedig gyúiczétek az en búzás-házamba. (páiramba)

hog idő nap elöte
főit ne itillyunc,
hanem az erőte-
leneknek hágnok
ra igyet özzünk.

Negyed ref.
Az itileten meg
valasztanak az
kepmutaloktul
az hiuek, es az it
iutalmok szerint
aiandekoztatnas
meg istentől.

Ez Euangeliomnak értelme.

EZ mai Euangeliomnak értelme arra tanit, a mint u maga Christus Wrunk magyarázza, Hog az iockal az gonoszok elegyedue vadnak, mind a meg ez arnyék világ leszen: es hogy keué az hiueknek száma ez vilagon. De ennek nem az Isten, sem az wduössleges mag az Istennek igeie az oka, hanem az ördög, es az emberek, kik tunyaiul halgattiak az Istennek igeiet: Es hogy az iok az gonoszoktul ez világnak végezetében el választatnak egy-mástul, hogy az hiuek örök élettel aiandekoztassanak meg: az kepmutalok es Istentelenek kedig meg büntetessenek érdemek szerint valo büntetésszel. Touábba arra valo ez Euangeliom, hogy az kepmutalokat meg retencze, es büntetésszel eleikbe vetuen incze az penitenciára: es hogy vigaztalya az igaz keresztieneker es az haboruflágoknak békuel valo szenuedéssre fel fegyuerkeztesse őket. Ez Euangeliombol azért négy tanoslagunk leszen.

1. Minemő legyen az Christusnak orsága ez vilagon.
2. Ennek ez Christus orságanak ellensegiről.
3. Az Christus hiueinek az ellensegel ellen valo könyörgessekről: es miért hadgya az Vr Isten a gonoszokat lenni az Anyasenteghazban.
4. Az Christus ellenseginek büntetessekről, es az hiueknek iutalmokrol.

N AZ ELSŐ-

VIZKEREZT V TAN
A Z E L S Ő R Ő L.

Ez Euangeliom-
nak okarol.

Minemő a Chri-
stusa e
világ kerint.

Mit jegyez az f.
írásban az Men-
nyeknek országa.

Matth: 3.

Luce 14.

CHRIŦVS Wrunknak ez mai Euangeliomra az halgatók adának okot, kik közzül nemelleyek kép-mutálók valának, ackik felette igen öröndnek vala, hogy az Christus népeinek számai közzé számláltatnak vala: Nemelleyek kedig tizta es igaz keresztienek valának. De miuel hogy láttiak vala az ioknak az gonoszokkal valo elegyedet voltokat, az felette igen haborgattia vala az ú szű-
is Wrunk azért ez Hassonlatosságban, azoknak vigasztalásfokra, szol az Isten orszaganak állapatriáról ez világ szerint, hogy az Isten ez világnak kezdetitől fogua népet győitett ez világon magának, ackiktól meg akar ismertetni, es tizeltetni akar, kit az ú szent igeciuel bir, es vezérel az ú szent Lelkéuel: melyben mind az által elegyedue vadnak az gonoszok mind szintén az itillet napiaig, az mely napon oztán el választatnak egy-mástul: mint az buzáual hogy elegyedue vagyon az konkoly mind az aratásig. Igy szol azért: Hassonlatos az Mennyegek országa az mag-vető emberhez, &c. Az Mennyegek országának kedig az szent írásban sok jegyzése vagyon.
1. Mert először vy életet jegyez, mellyel az Wr Isten az bodog halhatatlanságnak reménységére vyét fel: holot ki ragaduán minket az bűnnek es az halálnak szolgálatiából, ú magaéuá teszen, es tulaydonit, vgy annijra, hogy noha ez földön budossunk, de meg-is az ú benne valo hűtűnknek általa az örök bodogságot biriuk. Illyen jegyzésben mondgya Kereztelő sz. Iános-is: Penitentiát tarczátok, mert el közelget az Mennyegek országa. az az: Az Christusban vettetik mi előnkbe, es ú általa nyeriük meg az bodog életnek meg adását. Másodszor iedzi az Christusnak sz. Euangeliomát, mely által az emberek az Christusnak sz. országába, Menyországba mennek. Ez jegyzésbe mondgya Christus Wrunk: Az Mennyegek országa ti közzör-

6TÖD VASARNAP.

ti közzörtetek vagyon. az az: Ti közzörtetek hirdette-
rik az szent Euangeliom. Harmadszor, az Euangeliom-
nak igazán valo hirdetéssének az hűeknek szűuekben va-
lo haznát es gyümölcszet iedzi: es a mint sz. Pál magya-
rázza, Ackor vagyon az mi lelki ismeretűnkben igazság,
lelki öröm, sz. Lelkeknek malasztia, es békefűg, mikor az
Euangeliom hirdetéssének haznát értiük, es szűűnkben fog-
lallyuk. Negyedször, iedzi az örök életben valo bodog-
ságot, mely az itillet vtán tökéletesen meg adattatik az hi-
űeknek. Erről mondgya az Christus: Sokan tűnnek Nap-
támad felől, es Nap-nyugot felől, es le telepednek Abra-
hámval, Isaackal, es Iakobbal mennyeknek országában.
Eotódször, iedzi az Anya-szent-egyházat, Istennek népé-
nek gyűlekőzerit, es az keresztieneknek rendit, melyben az
iók es az gonoszok elegyedue vadnak mind szintén az ara-
tásig, az az, ez világnak mind szintén végezeteig. Vgyan
ezzen jegzésben mondgya Christus Wrunk e mai S. Euan-
geliomban: Hassonlatos, vő mond, az Mennyegeknek orszá-
ga az to mag-vető emberhez, &c. Mert a mint ú maga Chri-
stus Wrunk magyarázza ez S. Euangeliom vtán: Az Mag-
vető ember az fűfűges Isten: az Mezző, ez egész világ: es az
Mag az Istennek igete, es az által vyonnan szűletet Istennek
fiat: melyben az Istennek ez világnak teremtesetűl fogua
valo gondgya vifelűsse ielentetik meg az ú mezzeiéhez, az
az, Anya-szent-egyházához, kinck erős gondgyát vifeli,
veterlen nem hadgyuán, de bē veti szent igeciuel, hōg gyū-
mölcszet teremezen Isten országára.

Mondatik kedig Mag-vetőnek az Isten az ú sz. fiával
az mi Wrunk Iesus Christussal, imez okokért: Először, az Isten Mag ve-
tőnek 1.
az Anya-szent-egyháznak mēltosságiért, melynek ú ma-
ga az Isten el kezdőie es építőie. Másodszor, Hogy in-
nēt ki ressek az, hōg nem ez világi Bölczek által épitetik
es tartatik meg az Anya-szent-egyház, hanem csak az
egy mag-vető Isten által. Harmadszor, Hōg senki az örök
életre 3.

3.

Rom: 4.

4.

Matth: 8.

5.

Miert mondatik
az Isten Mag ve-
tőnek 1.

2.

3.

VIZKEREZT VTAN

életre meg nem vylhat az igaz mag-vető Christus nélkül.
 Touabba mondatik ez széles világ Mezzőnek, imez
 okokért: Először. Hogy ez világnak nem csak valamely
 országa, auag nemzetsége dúczekódhessek azzal, hog csak
 ű volna Isten mezzője, az az, keresztieni gyülekezete, mert
 mind ez széles világba hinti Christus az ű maguát, az űd-
 uőzítő ígét, hogy mindenek hűuel fogadgyák es űduőzül-
 lyenek. Másodszor. Innet tertzik meg, mely igen meg mond-
 hatatlan nagy legyen az felfeget Istennek irgalmasága, az
 ki ez széles világon mindeneknek egy-aránt ingyen aiande-
 kozza az Christushnak io-tetemennt, az az, az Bölczesé-
 get, igazságot, szentséget, es az váltáságot. Harmadszor.
 Hogy szűkűg ennek ez mezzőnek meg miueltetni, a mint
 szintén egyeb ez világi mezzőknek. Es a mint hogy ezt ez
 mezzőt az penitentianak hirdetéssuel kely fel szántani:
 Acképpen az mi Wrunk Iesus Christushnak drágalatos szent
 veréuel es szent Lelkéuel kely meg hintegetni. Mert ha ezt
 nem miuelik, hát el-vész az Mag, az Istennek igeie, es gyű-
 mőlczet nem teremthet Isten országra. Ezt kedig e ma-
 got hűuel kely bé fogadni magába az mezzőnek, mely sz.
 Lélek által taplaltatik es tartatik meg, hogy az veszeketől,
 az testől es egyeb re le haborusság miat meg ne foitassék, es
 el ne vesszen, de Istennek fiait teremczen Istennek orszá-
 gára, kik igazán hisznek az Euangeliomnak. Mert itt az-is
 Magnak mondatik, a mi el vetterik az mezzőbe, s-az-is, a
 mi abból neuelkedik.

Mikorban hinti
 az Isten az ű mag-
 uat ez világon?
 Ezt kedig e Magot az Isten ez világnak kezdetitől
 fogva minden időben hintette ez világon, es gyűitött ma-
 gának gyülekezete. Ha kedig valamely időben meg szűnt
 volna ez világon, ottan el kellett volna mind ez egész világ-
 nak veszni. De hogy meg tartatik es oltalmaztatik ez föld-
 den az emberi nemzet, azt mind az Isten igeiének tulaydo-
 nicza, es az ű Anya-szent-egyházának: Mert ezekért ked-
 ucz Isten ez gonoz világnak. Ez azért meg-írassa az Me-
 nyeknek

VASARNAP.

Menyetek el ti es az en szőlőmbé, es a mit érdem-
 letek meg adom. Mikor kedig estue lett volna,
 monda az szőlőnek Wra az ű vinczelérének: (dol-
 gossának. miueltetőienek.) Hid elő az miuesseket, es
 fizessd meg nekik munkáiokat, el kezduén az vtol-
 sokrul mind az elsőig. Es mikoron elő iőttenek
 volna azok, ackik tizen-egy ora felé mentenek va-
 la az szőlőbe, mindeniknek egy egy garast adának.
 El iőuén kedig az első, azt alittiák vala, hog több-
 bet adnának ű nekik, es azoknak-is egy egy garast
 adának. Es mikorel vőttek volna, zugolodnak az
 czelédes ember ellen, monduán: Im az vtolsók
 csak egy oráig munkálkodtanak, es egyenlőké
 tőtted mi hozzánk, kik az napnak terhét es heuse-
 gét viseltük. ű kedig feleluén azoknak egijkének,
 monda: Barátom nem teszek te néked hamissat:
 Nemde nem egy garasba szőrződélé meg en ve-
 lem? ved fel a mi tied, es meny el: imez vtol iött
 miuesseket-is igaz annijt akarok adni, mint te
 nek. Auagy, nem szabadé nekem vgy czele-
 kednem az en marhámbo! mit akarom? Azért
 nésszé gonoz szemmel, hogy en ilyen io ember
 vagyok? Ecképpen az vtolsók elsőké lesznek, es
 az első vtolsóká. Mert sokan vadnak az hiuattak,
 de keuessen az válaztattak.

Harmad rész.
 Az Istennek meg-
 írássa, a mikor az
 igaz hűben vi-
 gyazo, es iduesse-
 gre tertz keresztig-
 neknek az Isten-
 nek ingyen valo
 irgalmasagabol
 valo iuraimok
 minden érdeme-
 kiuul meg ielen-
 tesik.

Az Isten az külfő
 engedelemert es
 czelekedetekert
 testi iokat ad:
 mert az örök élet
 csak irgalmasa-
 gabol vagyón.

Könyén ki eshe-
 tik az ember I-
 stének keduebő.

Ez Euange.

Ez Euangeliomnak értelme.

EZ mai Euangeliombeli példa beszédben arra tanít minket Iduőzítónk, hogy az Atia mindenható Wt Istent, ki kezdetben az emberi állatot az ű személyére es az mennyei örök bodogfagra teremtette, az ű irgalmaságából kezdettől fogva mindenkoron sereget gyűjt ű magának az emberek között az ű országra. Holot az ű szent fiának érdemeiért örökre való iokat ad mindeneknek, akik ű benne bíznak, nem az érdemre való néztében, hanem tulaydon csak az önnön igiretiért, az emberi okosságnak itéleti ellen, ki azt itilne, hogy kinek kinek mind az ű munkája szerint kely jutalmat adni, a mint szintén hogy az külső emberek között való szerződéseikben es kötéseikben meg tezik. Azért ez Euangeliomból bővebb értelmünknek okáért három tanosságunk leszen.

1. Az Atia mindenható Istennek irgalmas voltáról, ki világ kezdetül fogva szent gyülekezetet gyűjt magának ez világ szent, es az örök életre hívja őket.
2. Mi legyen az valasztó keresztieneknek tiztek az Anya-szent-egyházban.
3. Az nélkül való bűneseknek, kiknek semmi érdemek nincsen az örök életnek meg nyereségére, minemő vigasság adatik ez Euangeliomból.

A Z E L S Ő R Ő L.

AZ Istennek országot, az az, az iduőség, auagy, az örök életnek tudományát, es az keresztien Anya-szent-egyházban állapotát, minemő legyen ez világon, meg magyarázza, es mint egy meg írot táblán elénkbe adgya ez Hasonlatosságban az mi nemes Iduőzítónk. Hogy senki az ű érdemre es munkáira ne nézzen, abból semmit se várion az Wt Istentől, es ű magához képest egyből való bűneket

Ez Euangeliombeli hasonlatosságnak értelme mi legyen: es minemő az Anya-szentegyházban állapotát?

bűneket meg ne vrallyon, hanem minden ionak es iduőségnek adását csak az kegyelmes Istennek io-voltának tulaydonicza. Mert az örök életnek meg adása nem fűg emberi méltóságban, ackeppen mint ez világi dologban, hogy érdemre es tehetségre fizetnek, hanem személy valógatás nélkül, es érdem nélkül, valakiket az ű szent igeiének általa valaszt az ű ismeretire, es bé veszen az Anya-szent-egyházban kebelébe, ha semmi munkája, sem érdeme sem leendő is az iduőségnek es mennyei örök bodogfagnak elvetelére, mind az által azért iduőziteni akarja: Nem különben mint az kegyes Atia, hogy az ű országot es örök-
 382 az ű gyermekiu el mind egy-aránt közli, meg az leg-
 383 es mentül kissebickel-is.

Mert az Istennek ez világon való Anya-szent-egyháza, iduőzülendő nepe, az mely kiűl nincz iduőség, Isten szőlőienek neueztetik ez Euangeliomban. 1. Először ezokaért, hogy ű plantálta az ű szent igeiének általa, es valasztotta magának minden nemzetsegek között, nag sok ionuál meg látogatta, hogy minden tisztaságban beűfeges gyűmölcszet teremzen az Wt Istennek neue dicziretire. Másodszor. Az mutattatik meg ez neuezettel, mely igen becűletes legyen Istennek előtte az keresztien gyülekezet. Mert a szőlőnél drágább örökség ninczen: holot meg munkát-is, es szorgalmatosságot, semmi örökség annijt nem kiűn, mint az szőlő. Harmadszor. Az keresztien gyülekezetre való gondviselést mutattia meg ezzel a mi Iduőzítónk. Negedszor. Arra intettünk ez neuezettel, hog mi kik az Istennek Anya-szentegyházába vettünk be, io gyűmölcszet teremczünk Isten országra, az az, az léleknek czelekodetiben foglalljuk magunkat, nem az testében: Mint az igaz szőlő veszőknek hogy nem vad szőlőt, hanem szilid es io szőlőt kel teremteniek. Ötödszor. Mind az egész példa beszédben is azt ielenti meg Iduőzítónk, hogy ez szőlőnek épűlése es meg maradása főkeppen csak ű raita áll: vgyan azzonképpen azért

Esa: 5.
Miert mondatik az Anya-szentegyház Isten szőlőienek?

Esaia 3. 5.
Psal: 80.
Ierem: 2.

Rom: 8.
Ephes: 2. 4.
Esaia 5.

SEPTVAGESIMA

pen azért romlása és puztulása is csak ú engedelméből lehet, miuel hogy ú ennek Wra és gazdája, á mint az Efaías Prophetá az ú könyvének 6. részében bizonittia.

Miképpen építi az Anya-entegyházat az felső Isten.

Ezt é szőlőt, az kereztieni Anya-szent-egházat, gyűmölcsözni minden tisztaságban, akkor plantálta vala legelőször az örök mindenható W Isten, mikor Adámot és Euát az ú abrázattiára ártatlanságban és bölcsességben teremte, és Paradiczomban helyezetté, hogy ott leuén az io Istennek minden iauaiual élne, és az szent Angyaloknak társaságában lenne. De az irigy ördög miat az ő örökségéből és helyéből ki puztula, és minden rendbéli bűnnek gaz voltáual le nyomattaték, meg vndokitaték, és el veszteték. Mellyet mikor az felső Isten ismert volna, hogy az meg térére és iobbulása nincz rehetsege, meg emleközuen irgalmasságáról, és az mi gyarló voltunkrol, nem akará mindenestül fogua az ú szőlőt parlaggyá hadni és el puztolni, hanem meg igére szent fiát, és eleiről foguán munkásokat hiua az ú szőlőibe, az az, az Anya-szent-egyházba, a kiknek általa építette, irtatta, és gyűmölcsöztette az ú valasztot népet.

Kiczkodac a munkások és hány felek?

Először kedig az egész emberi nemzet mondatik Isten munkásnak, á mely az Euangeliomnak általa világositatik ez világnak minden ideiben. Annak vtánna, az Isten igéinek hirdetői, mint az Propheták, Apostolok, sz. Doctörök, egyházi szolgák, Papok és Prédikátorok, &c. kik által Isten sokakat hiua az ú szőlőibe, hogy munkálkodgyanak igazsággal benne. Kik közzül nemelleyek meg szegődnek az czeledes emberrel, a kik csak hasok kedueiért szolgálnak, és az külső io czeleködetekbe bizuán, egyebeket magokhoz képest meg vtálnak. Nemelleyek kedig meg nem szegődnek, hanem az czeledes embernek igaz voltára és io akarattira bizuán magokat, örömeit el mennek az Wra szőlőibe, és hiuen munkálkodnak, a kik meg alázuán magokat, az Istennek ingyen való irgalmasságába biznak, és hiuen el iárnak hiúatalokban.

Oztán

NYOLTZAD VASARNAP

es paraztnak egyenlő-képpen szoll, hogy meg oltalmazza magokat az hamis táncitoktól. Es szent Iános Apostol is ugyan ezent bizonittia, mikor ecképpen szoll: Minden léleknek ne hidgyetek: de meg probályátok ha Istentől vadnak, mert nagy sok hamis Propheták származtanak ez világra. Christus Wra is azt mondgya sz. Iános Euangeliumánál, hogy az ú iuhai az ú szauát halgattíák. Ioán: 10.

Harmadszor mondám hogy azt kely meg tanolnunk az Első tanoságban, Miczoda hazna legyen ez Christus paranczolattianak, mikor azt paranczollya, hogy meg oltalmazzuk magunkat az hamis Prophetáktól: Melynek bizonyára sok-sele haznát vadnak.

Első imez: Mert é Christus paranczolattia azt mutattia meg, hog az Istennek Anya-szent-egházában sok hamis táncitók fognak lenni: mely dolgot wduőzeitőnk az io magvető emberről hozot hasonlatosságbánis meg jelentet, mely közzé az ellenfeles ember konkolt hintegete. Mert az ördög oly igen nag dühös ellenfele az Isten kereztieni gyülekezetének, ki soha nem nyughattik, hanem mindenkor azon igyekszik, hog az igaz ígét meg fertelmezteruen valami hazugságáual el ejtze az igaz vtrul az hiueket: kit meg paradiczomban kezdet el, á mikor az első eadert meg esallá, és az időről foguán mindenkor wldőztet meg az igaz kereztieneket, á mint ez világnak historiái meg mutattíák.

Másod. Ez Christus paranczolattia arra int minket, hogy az igaz tudománt szünetlen és szorgalmatosban tanollyuk, hogy valamiképpen az táncitók által az hamisságra ne vitetressünk: Minek okáért az sz. Pál is azt á jót kiutánya az Philippe városbelieknek, hogy minden igazságnak ismeretiben öröghödyenek. Es Christus Wra is azt mondgya sz. Iánosnál, hog szömlellyük á irást, az az, szünetlen tanollyuk. Ismeg: Ha az en beszédimben maradandotok meg, ennekem igaz táncitáim lesztek, és meg ertitek az igazságot, és az igazság meg szabadeit túteket.

11 2

Harmad.

1 Ioán: 4.

III.

Mely igen haznos az Christus paranczolattia, mikor arra int, hogy meg oltalmazzuk magunkat az hamis Prophetáktól.

Matth: 13.

Gen: 3.

Philip: 1.

Ioán: 5.

Ioán: 8.

IX. HAROMSAG VTAN

3. Harmad. Azt bizoneittia meg ez paranczolat, hog az kereztien gyulekőzetnek meg az paraztoknak-is szabad meg itelni az ű Papiokat, Püspököket, es Prédikátorokat, es az hamisságért ki vetni az ű tisztókból, es helyőttők mállakat igazakat válogatni. Mert hűaba paranczolta azt Christus Wrunk közönségesen, hogy mindenek meg oltalmazák magokat az hamis Prophetáktul, ha az hamis taneitokat nem volna szabad ki vetni az ű tisztókból, es ű helyőttők iobbakat es igazságra taneitokat válogatni. Dicziretfiek azért az ollyatan feyedelmek, Wrak, tisztartók, es pologárok, valakik az Anya-szent-egyháznak meg maradására es meg vyulására viselnek gondot, es az Isten igeinek meg maradására es teriedésére.

4. Negyed. Azt mutattia meg ez Christus paranczolatia, Az halgatók mint vegyék az taneitoknak taneitáfokat: Hogy, tudnia illik, ha igazságra taneitnak nem külömben kely halgatni es fogadni, mint tula ydon az Isten szauát: Mert azt mondgya Christus Wrunk az taneitányoknak, es az ű kepekben valo igaz taneitoknak: Acki tuteket halgat, engem halgat: Acki tuteket meg vtáll, engem vtáll az meg. Ha ki az hamisságra taneitnak, ne halgallak, sőt vgy fűának tölők, mint a pokolbéli őrdögöt. Mert mint szin-ten az őrdög, az hazugságával czalá meg az mi Anyánkat Euát, ki ált. Aki el vesznek: Akeppen valakik hamisságra taneitnak, az embereket, mindnyáian az őrdögnek tagjai azok, az igazságtól elszakaztuán az embereket az örök kárhozatra ejtik.

AZ DOK

M. Sodik tanilagunk az s Prophetáknak meg ismeretiről vagyón, kiket, vgy mond Christus Wrunk, hogy iuhoknak ruhaiokban iőnek mi hozzánk, de belől azért ragadozó farkasok, es hogy őket az ű gyűmölczőkről ismerhetjük.

IX. VASARNA

lőnk, be vádolnak minket előtte: Vádol kedig minket elő-
zör az törüennek szententiaia es szaua, ki azt mondgya,
hogy atkozot minden valaki az törüent be nem tellyefeiti:
Annak vtánna, mind meny, föld, fák, fűnek, vizek, embe-
rek, es minden teremtet állatok, az Istennek ayándékual
valo gonoszul élésünkert, reánk kiáltanak, illyen-keppen:
Oh mindenható igaz Isten, ennek ez te Saffárodnak (akar
miczoda rendbéli ember legyen) nagy ayándékot adtál, es
nem áll igazán vele, add másnak azért az te igaz ítéletedből,
acki igazban es nagyobb hűséggel álljen vele, es igazán sa-
farkodgyék az te áldomássodból.

Eltéle panaszolkodások es vádolások szántalanfzor kik vadoltatnak
mennek az Wr Istennek eleiben mostanában-is, az tunya most be Istennek
előtte s
Prédikátorok es Papok felől, az hamis vezteg heuerő es
nyuzzó fozto feyedelmek felől, az Istenelen tisztartók, ta-
miez-adók, es birák felől, kik külömb külömb-féle el szen-
uedhetetlen ostor-adóc, munkákkal, törüentelenségeckel
nyuzzak foztiák es veztegetik az szegény kősséget: auagy
csak tanáczockal okai az kősségnek nyomorúságának: Az
ű tisztókben igazán valo el iárafokra kedig egy ízal gond-
gyok fűczén, sem arról valo szám-adásokra. Maga meg ír-
ta azt Iesus Syrach cap. 35. hogy az Istennek semmi gond-
gya ninczen az nyomorultak ellen támadot emberekre, de
az hosszúsággal illettetott szegényeknek könyörgéseket
meg halgattia.

Mikoron azért az Wr Isten látandgya az mi gondui-
seletlenségönket, es az ű ayándékual valo gonoszul élésön-
ket, ottan az szám-adásra hívja bennünket. Híju kedig az
számvetelre négy-keppen:

1. Az ű sz. Lelkének indeitáfának ál ala, mellyel az mi
szánuonket fel göríti az Istenről valo gondolkodásra, az
penit. tiatartásra, es életönknek meg iobbertására, &c.

2. Az ű sz. igeiének hirdetésének általa, mikor azt hir-
tűnk, hog igen bányia Isten az bűnt, es meg-
gonozságban előket.

3. Kü-

Kik vadolnak be
minket Istennek
előtte, ha gono-
sul élünk az ű
ayándékual s

Kik vadoltatnak
most be Istennek
előtte s

Hany keppen, es
miczoda által hív-
minket Isten az
szám-adásra s

Luc 10.
Ioan. 15.
Matth. 10.

82. HAROMSZÁZ V. TAN

3. Külömb külömb-fele czodák es jelek által, háborussá-
gok által, kísértetek által, betegségek által, szűkség es dög
halál által, &c. kik által csak be szollettad az szám-adásra.

4. Végre oztán, sokakat közzúlunk auagy ki vert tiz-
tökből, auagy kedig ki veszen ez világból, es az halál ál-
tal hñu az erős szám-adásra, mely az vtollo ítéletön lé-
szen, a hol senkinek nem keduez, hanem az ú igaz ítéle-
ti szerint minden gondolatunkról, beszédünkéről, es cze-
leködetünkéről, íőt meg minden ú-töle el vött ayandékok-
rol-is számot veszen, a mint Christus Wrunk meg mon-
dotta. Matth: 12. hogy minden héűságos beszédéről számot
kely adnunk az ítéletnek napján. Ha kedig meg csak az héű-
ságos beszédéről-is számot kely adnunk Istennek előtte? ta-
hát általán fogua egyéb czeleködetekéről, es Istenből el vött
iokrol sokkal inkább számot kellyetik adnunk az ítéletnek
napján.

Minemű lehet az
vtollo szám-ada-
sunk?

Mely szám-adás el hidgyed hogy nem keduezés sze-
rint való, hanem igaz erős lészen: 1. Először azért, mert
az Christus acki az számot veszi, természet szerint való
Isten, ki tökéletes igazság. 2. Mert nem csak az külső cze-
leködetek szerint ítél es veszen számot, hanem az belső-
re-is néz, es mind testéről, lelkeről, gondolatirol, maga-vi-
seléséről, es czeleködetiről-is számot veszen. 3. Mert sen-
ki ott sem meg nem mentheti az szám-adástól magát, sem
el nem reitheti, sem kedig meg nem czalhatnia az igaz íté-
lő bírót, holot minden szűneknek titkait által láttia.

4. Mert nem lészen ott semmi személy valogatás, hanem
egyenlő-képpen ítéli mind az szegent, bodogot, kiralt es
az kuldust, &c. 5. Mert nem csak test szerint bünteti meg
az vétkeffeket az igaz ítélő biro, de lélek szerint-is, vgy
annijra, hogy valakiket ú ott el kárhoztat, azok mind ö-
röcké elvettertek leznek, kárhoztak, es az Isten szijne lá-
rási nélkül, es az ördögöckel az öröcké való kinban leznek
az pókolban.

Annak